

sumari:

- * ARTA I ELS ARTANENCS
- * PLANA D'EDUCACIO (EXTRA)
- * PARLAR BE, POC COSTA
- * DE LA COLONIA
- * ARA FA 25 ANYS
- * RECEPTA DE NADAL
- * NOTICIARI, XERRIM-XERRAM
- * ESPORTS, CURIOSITATS
- * ALTRES COL·LABORACIONS

★
L'escenificació del Naixement, vista per Na Meli Yaw Yang, alumna del 7è. curs del col·legi Sant Bonaventura, ha merescut el primer premi del concurs nadalenc de "BELLPUIG", i és aprofitat com a felicitació nadalenca.

MOLTS D'ANYS

★

REVISTA QUINZENAL
Nº 21 V EPOCA 21 DES.1985.

DIRECTOR: Rafel Umbert
CONSELL DE REDACCIO:

C. Obrador G. Bisquerra
J. Pastor J. Mayol
S. Massanet
Fito i Taller Comunicacions.

COL.LABORADORS:

A. Genovart C. Casellas
J.L. Martín J. Solivellas
J. Escanellas Ll. C. Obrador
D. Talens A. Gili
J. Mayol G. Bisquerra
B. Barceló Pep T. Guardiola
B. Tous Antònia Gili

ADMINISTRACIO:

G. Bisquerra A. Esteva
J. Bernat T. Esteva

REDACCIO
I ADMINISTRACIO:

C. Rafel Blanes, 10. ARTA.

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX..:

Gràfiques Llevant

Carrer Ciutat, 55. ARTA.

NOTICIES DE LA PARROQUIA

Celebració penitencial

Colònia de Sant Pere: dilluns, dia 23 de desembre a les 7 del vespre.

Artà: el mateix dilluns a les 8'30 del vespre.

Celebració de la Vetlla de Nadal:

Dia 24 de desembre:

Colònia de St. Pere: a les 9 del vespre.

Convent dels Franciscans: a les 9'30 del vespre.

Parròquia: a les 10'30 del vespre.

ORDENACIO DE DIACA

Ahir a les 7 del vespre al Seminari Major de Palma (antic edifici de la Sapiència) va ésser ordenat diaca el nostre company Pep Toni Guardiola Crespi que des de fa un any viu al nostre poble i forma part de l'equip parroquial. Es aquesta la darrera passa per ésser ordenat prevere, acontereixement que tindrà lloc, si Déu ho vol, el proper 25 de maig a les 6 del capvespre a la nostra església parroquial d'Artà. Enhorabona, Pep Toni. I endavant!

Editorial

UN BETLEM DIFERENT

Ben segur que mai vos hauria passat pel cap contemplar el Nin Jesus reposant damunt una creu en lloc d'una menjadora, com és tradicional. Pot semblar inclús una mica macabra aquesta imatge i fins i tot pot arribar a ofendre la sensibilitat d'algu.

Idò bé, el naixement de Jesus solament es pot entendre a partir de la seva mort i resurrecció, esdeveniments que son com el focus que il·luminen i donen sentit a tota la seva vida. El mateix que neix per Nadal es el mateix que mor el Divendres Sant i ressuscita el dia de Pasqua. La nostra salvació ens arriba mitjançant el Jesus que va dur una vida conseqüent: va néixer i va morir nu, despulat, encarnat en la pobresa i la misèria del seu temps. Així ho varen entendre i així ens ho transmetieren els qui escrigueren els evangelis.

Nosaltres, avui, hem convertit el Betlem de ca nostra en un adorn nadalenc ple d'imatges idíl·liques i eternidores que tenen poc que veure amb el drama que succeï fa dos mil anys i amb el que, avui, a qualsevol indret del nostre món, continua succeint.

Facem el Betlem, sí. Però, donem-li vida. No el facem només amb un cel pintat. Facem-lo amb un cel ple d'estrelles que assenyalen un camí per a tots els homes, sobre tot per aquells que han perdut tota esperança, que es troben cansats, desencisats, amb dubtes, amb por, amb ganes de regular a posicions més segures i tranquil·les. Afiquem-nos dins el Betlem de la nostra realitat i siguem estrelles que guien cap a l'Infant-Crucificat que es llum, guia i sentit pel nostre món.

Facem el Betlem, sí, però no només amb muntanyes de suro esblanqueïdes per la neu. Facem-lo, conscients conscients de l'existència de tantes valls i muntanyes que separen els homes i els distancien uns dels altres. Aplanem les muntanyes i ompliguem les valls si volem que sigui possible el camí cap a un món nou on la força de l'amor que abranda els cors del homes. Siguem noltros creadors de lligams que arraconen egoïsmes i interessos personals, com ho féu amb la seva vida i amb la seva mort el Nin Crucificat.

Facem el Betlem, sí, però no només amb figures de fang. Facem-lo amb els homes i dones de carn i os que ens envolten, amb els infants i els vells d'avui i de tot arreu. Facem-lo especialment amb els qui són víctimes de la injustícia i l'opressió, de la droga i la guerra, dels doblers que intoxiquen, de la manca de solidaritat dels qui s'atipen. Siguem alliberadors, com ho fou el Nin Crucificat.

Facem el Betlem, sí, però no només al racó del menjador. Facem-lo al carrer, al treball, amb els qui estan a l'atur, amb els joves a qui només hem deixat l'esperança de ser subjectes de consum. Siguem acollidors i engrescadors, com ho fou el Nin de la Creu.

Facem el Betlem, sí, però no només com un record del passat. Facem-lo ben actual, encarnat, com a esperança del futur. Facem-lo posant-nos nosaltres mateixos en el camí, fent camí, ajudant a fer camí -camí difícil, camí de creu- però que, sens dubte, ens menarà a la LLUM de Betlem.

L'equip parroquial

NOTICIARI

24 HORES DE TRUC

El dia 13 a les 7 de l'horabaixa, començà a Ca'n Matemales una jornada de 24 hores de truc. Els protagonistes foren En Toni Figuereta i En Guillem Mascaró, els quals aguantaren asseguts a la taula, i sense aturar-se de jugar, totes les hores de nit i dia fins a les 7 de l'horabaixa del dia 14.

Tengueren com a contraris

a 12 parelles més, les quals es turnaren, tant de nit com de dia, acabant les 24 hores En Figuereta, En Mascaró, En Jaume Morey i En Miquel Carrió, entre els aplaudiments, paperins, càmera de video, ràdio, premsa i un nombrós grup d'assistents que donaren senhorabona als titulars d'aquesta insòlita feta. Les primeres 24 hores de Truc a Artà. ENHORABONA.

REFORMA

A l'Ajuntament es fa una reforma a les dependències destinades a oficines. A més d'adequar-les, lleven la paret que separa el pas amb les oficines, i així els veïns podran fer les suggerències de tú a tú, amb més familiaritat. També el jutjat passa a les dependències de la primera planta.

EXPOSICIO

Els dies 15, 16 i 17, al Centre Social, hi ha hagut exposició de jocs i joguines educatives i antigues.

Les educatives organitzades

per l'SMOE i l'Ajuntament. Les antigues, organitzades pel col·legi de Sant Salvador, 2ª etapa.

INDICADORS

Enhorabona a l'Ajuntament per haver ordenat col·locar indicadors per facilitar als forans l'accés als edificis o monuments més importants de la nostra vila. S'han col·locat dos a l'indret de Ses Païsses, un al Centre Social, un altre a la Caixa i a la sortida del poble anant a s'ermita i dos per la travessa anant a Santa Margalida.

XERRIM XERRAM

DIUEN, I HO SABEM DE BONES FONTS, que el nostre Menescal passa a veure els porcs que maten els particulars, el sen demà de haver-los mort.

Es veu que li agrada més el fetge cuit, i tal vegada amb patates, que quan surt del porc, cru. I això que també el fa pagar.

RECTIFICAM el tractament que donàrem a l'altre número a l'amo de Son Durí. Ell ens ha promès que per ses festes ens regalarà 4 o 5 porcelles ben tendres. Si no ho fa així, resultarà ésser més... (?) de lo que posàrem. Gràcies, Miquelet.

D'ENHORABONA ESTA S'AJUNTAMENT i de pas tot el poble. Ara serem com els altres. Ens referim als indicadors per facilitar l'accés als llocs més importants de la nostra vila, que han aferrat a les parets. El que ja no pareix tan bé, es la falta d'ortografia: s'escriu SANT SALVADOR, i no "San" Salvador. Si això ho sap qualsevol infant que va a escola. Hala! a rectificar més prest avui que demà i no fassem riure.

JA ARRIBAM A NADAL. Alertau a menjar i beure de més. Són unes festes que es presten a abusar. Així que després de sa porcella i es torró, una bona cullerada de carbonat no hi serà de més. No vos pareix que tenim raó?

Ara fa 25 anys

BELLPUIG, 5 de desembre de 1960, nº 12.

* En SILUETA DEL MES, EL ECO resalta en su columna, la efemèrides del aniversari de la Revista BELLPUIG aunque "...bajo el aspecto estrictamente cronológico, cumple el primer aniversario el próximo día 5 de Enero...". Por otra parte y haciendo elogio a la festividad de Todos los Santos recuerda los suculentos buñuelos y las tan apreciadas setas y como Noviembre "...se enemistó de veras con las lluvias, perdimos por completo el rastro a estas apetitosas plantas...". Por otra parte, resalta "...las tradicionales diadas matanceras" que se dieron por doquier en el pasado mes... "...En muchas familias vemos resucitar la antigua costumbre de hacer de este día un completo y opíparo festín..." "...unas matanzas sin "sopar" no son matanzas..."

* La Editorial, además de desear a sus lectores "...unas Santas y Felices Fiestas..." comenta la importancia de la celebración de la misa nueva del Rdo. Sr. D. Jaime Solivellas, Pbro. que "...el primero de enero celebrará por primera vez en el altar mayor de nuestra parroquia su primera misa..."

* En VOCES AUTORIZADAS y entrevistando a D. Pablo Morrey Cabrer (e.p.d.) hablan sobre los "Socorros Mutuos Artanenses" en donde se termina con una pregunta y una respuesta: "-Con estos apoyos, ¿qué podría hacerse? - Montar una Funeraria, un aparato de Rayos X, ampliar servicios de asistencia... - No estaría mal ¿verdad?"

* En el apartado de ECOS ARTANENSES, un DESCONTENTO hace la pregunta a ver si "...Es la televisión privilegio exclusivo de algunos pueblo" ya que "el poster repetidor" de nuestra isla no merecía de ninguna manera tan estéril resultado, al menos por lo que a nuestro pueblo respecta..."

Por otra parte, y también en ECOS ARTANENSES, muchos son e imposibles de enumerar las defunciones, natalicios, casamientos y peticiones de mano.

De la Colònia
de Sant Pere

UN BON "REGALO" DE NADAL

Fa cosa d'un mes i des d'aquesta mateixa secció, alabava la bona obra de l'enllumenament públic que havia duit a terme el nostre Ajuntament. Si ho recordau, també deia que alguns afirmaven que mos pegarien una bona estirada d'orelles.

I aquest "gest" no s'ha fet esperar. Han arribat les contribucions especials que els Coloniers han de pagar per les faroles. "Quina paparra!"

Qualcú ha dit que "això haurà estat un bon 'regalo' de Nadal". Lo cert és que hi ha famílies que paguen 20.000 pts., altres 40.000, altres 80.000 i tira blau.

Noltros, tots innocents, creiem que l'Ajuntament hauria contribuït amb una bona part, però hem quedat "fotuts" quan hem sabut que per aquesta millora l'Ajuntament no ha pagat ni un cèntim. Així, tal com sona. El Consell Insular de Mallorca ha pagat el 70% i els Coloniers la resta. L'Ajuntament res. Així fa bon fer millores i quedar bé.

De totes maneres, senyors de la Sala, gràcies per la "delicadesa" de passar a cobrar abans de Nadal i no el dilluns de festes. Que pogueu fer-ho molts d'anys. Serà senyal de

que voltros SOU VIUS i noltros beneïts que respirem a la llum de les faroles.

VA DE MILLORES

Aquesta vegada ha estat l'antic mur del mollet construït pels anys 50 (ha plogut molt de llavors ençà) i que ja ha rebut molts de cops d'ona. Idò l'hi han fet una mica d'escolleira davant per resguardar-lo un poc més i així poder aguantar millor les sembatudes de la mar.

ASSEMBLEA DELS SOCIS DEL CENTRE CULTURAL

El passat dia 7 a vespre hi hagué assemblea general dels socis del centre cultural. Es donà a conèixer l'estat de comptes de l'entitat així com les millores fetes en el local i les activitats realitzades durant l'any. Al final hi hagué bunyolada per a tothom.

TERCERA EDAT

Integrada dins el Centre Cultural es posa també en marxa aquests dies la secció de la tercera edat. S'espera que els nostres majors no quedaran aturats i que amb les activitats que es proposen ens demostrin que encara tenen corda per bona estona.

Andreu Genovart

RECEPTA

per madò Antònia Gili

POLLASTRE ESCABETXAT

S'agafa mig pollastre de dors dos quilos. Es xapa per la meitat i es fa trossos. Es sala (amb sal i pebre bo). Es dona una passada dins la pella, fregit a cada part. S'hi posa una cabeça d'all i una fulla de llorer, mig tassonet de vinagre i un tassó d'aigua de tal manera que s'aigua tapi ses tallades. Es bull fins que el pollastre és cuit.

CONILL A L'ALL

S'agafen ses tallades del conill. Es salen i es fregeixen. Una vegada frites es posen dins una cacerola o greixonera. S'hi posa un tassó gros d'aigua i una miqueta de vi jerez. Una vegada bullit i cuit, procurant que quasi s'hagi acabat el suc, es fa un picat de julivert i all i se li posa dedins. Se li dona una furia de foc i es tapa. El poden servir amb patates frites.

ARTÀ I ELS ARTANENCS

GASPAR RAYÓ BISQUERRA

BELLPUIG entrevista avui a una persona que des de fa molts d'anys es dedica a una empresa que ja en queden poques dins Mallorca.

Ens referim a En Gaspar Rayó Bisquerra, el qual ha dedicat quasi tota la seva vida a la fabricació i venda de gelats i els seus derivats. Homo senzill i de fàcil tracte, no posà cap impediment a contestar a les preguntes que Bellpuig li va fer.

En Gaspar va néixer a Artà el 26 d'agost de l'any 1921. Té per tant 64 anys, per cert molt ben conservats, i està al front del seu negoci, juntament amb la seva esposa, les seves filles Maruja i Loli, i també el gendre Fernando. És l'empresa "Helados Rayó", i els qui hem seguit de prop les seves passes, sabem i tal volta enyoram, aquell temps llunyà del principi en què la pobresa ens envoltava a tots, i que per aconseguir uns d'aquells geladets amb neula, encalçàvem el carretet al que ell donava empena.

BELLPUIG: Gaspar, com i quan va néixer aquesta empresa dedicada als gelats?

GASPAR.— Seria devers l'any 1948, més o manco. Duia jo 2 anys de casat quan vaig començar el negociet de fer gelat. Abans anava de cals i ho vaig deixar per emprendre aquesta aventura.

B.— Com feies el gelat en aquell temps?

G.— Com pots suposar el feia amb gel, i amb bombeta. No hi havia altres medis. El feia a ca meua al Coll de N'Abrines, casa que era de Ca'n Moyà, i sortia al carrer a vendre-lo amb un carretet on hi duia dues bombes, una d'ametla i l'altra de vainilla.

B.— Quins preus feies pagar per aquelles dates?

G.— Hi havia diferents preus,

els més petits costaven 0,30 cts. i els més grossos 1,50 ptes., ara que aquests eren de tot es motló.

B.— Ademés de tu, quines persones t'ajudaven?

G.— Com és natural, la meua dona, i també els meus al·lots, però pel carrer m'ajudaven dues persones més perquè vàrem arribar a tenir tres carretets. Eren N'Ignacio, es sogre de'n Miquel Butler, i En Pepe "Es Malagueño" d'Antequera.

B.— Vares repartir molt de temps amb aquestes condicions?

G.— Bastants d'anys. Fins que ens mudàrem al carrer de Antoni Blanes, on encara vivim i treballam. Era l'any...

B.— Tenies competència al principi?

G.— Com bé recordaràs, aleshores hi havia el célebre l'amo En Joan Xaneca de felicitat memòria. Ell ja es dedicava de molt abans a fer gelat. Qui no el recorda amb aquell famós carretet que feia sortir els al·lotets, encalçant-lo per, abusant del seu cor gran i generós, arribar a una espèllada de gelat damunt la neula. Però al poc temps morí aquest gran homo, i el seu fill Miquel el va succeir, però no tingué èxit degut al seu difícil caràcter.

B.— Quan deixares de fer el gelat manual?

G.— El darrer any d'estar al Coll de N'Abrines, ja el feia

Caseta que instal·lava davant Na Batlessa.
Dintre. "En Rafael" En Gaspar i N' "Andrés Silva".

amb un motor de gasolina molt grossot, i al mudar-nos en compràrem un més efectiu, també de gasolina. Després compràrem una màquina italiana més avançada, i que ja anava amb l'electricitat, i que ja ens costà unes 35.000 pessetes, però em simplificà molt la feina. A l'any següent, en vaig comprar una altra més grossa, de tipo americana, més moderna i més eficaç. Aquesta també anava amb l'electricitat. A partir d'aquí també començàrem a fer "polos" de gel, de llimona, coco, taronja, etc.

B.- La maquinaria que actualment teniu, és del darrer crit, o més bé ja n'hi ha més moderna?

G.- Les màquines que usam actualment són de la tècnica més avançada que hi ha al mercat, com és el pastilizador, entre altres.

B.- Al principi, on venies el gelat?

G.- A més de pel carrer, també a una caseta de fusta, que montava davant Na Batlessa. No sortia del poble.

B.- I després, com distribuïes la feina?

G.- Aleshores vaig comprar un camionet, i sortia a Cala Ratjada, pels hotels, amb el camió carregat de bombetes de gelat, amb el gel pel costat per conservar-lo. Més envant ja vàrem comprar el camió-frigorífic.

B.- Quin productes veneu ara?

G.- Ara i des de fa ja temps, fabricam a més de gelat de tota classe, "polos", pales, "frigos", "coreanos", bombons, etc, etc. Per tant a l'estiu tenim molta de feina. També feim tortades, "braç de gitano", i altres derivats. Tot això ho servim a més d'Artà, a Cala Ratjada, Cala Millor, Cales de Mallorca, Sa Colònia.

B.- Sempre has duit el negoci en família?

G.- Sí, sempre. M'han ajudat molt la meua dona, les meves filles Loli i Maruja i el seu home En Fernando. Aquest ara ja du tot el trui de la feina, Na Maruja els papers i jo només repartesc el gènere.

B.- Es venen els productes a ca vostra a la menuda?

G.- Poc, el al.lots un poquet. Això sí, servim tot lo de les nocces, comunions, festes, etc.

B.- Gaspar, tot lo que veneu, és fet vostro, o també d'alguns productes de fora?

G.- No duim res de fora. Tot el que venem és fabricat nostre.

B.- Segur que l'any qui vé, al complir els 65 anys et retirars de la vida activa del nego-

Carretet de Ciutat, igual al que pesetjava En Gaspar.

ci. I qui serà el continuador?

G.- Sí, pens retirar-me. Però de tot de tot, no sé què faré. No crec que pugui estar mans fentes. Ja ho veurem. De totes formes els meus successors seran el meu gendre En Fernando i les filles Maruja i Na Loli.

B.- Actualment hi ha a Mallorca moltes empreses com la teua?

G.- Ara, que jo recordi només n'hi ha una a Felanitx i una altra a Campos.

Acabem de fer la xerradeta a la camilla de ca seva, i ens convidà a degustar un geladet d'avel·lana, un producte sortit de les seves mans, deixant-nos amb bona boca. Per tant ens despedim d'En Gaspar, desitjant-li molta d'anyes de vida per poder al manco supervisar aquesta empresa que des de fa tants d'anyes empenqué i que també deixarà a bones mans.

Guibis

VAGUES O millor

ELS DESITJA BONES FESTES

G.A.T. 820 Telex 69565 VGOR E

Calle Binicanella, 12 - ☎ 585515/52 - CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 - ☎ 564017 - CALA RATJADA

MINI-TOUR MARRUECOS

6 días. M/P. H. XXXX

CANARIAS. 5 días.

Apartamento 2 llaves A/D.

CIRCUITO "Toda Andalucía"

12 días P/C.

ESPECIAL NIEVE

PIRINEO CATALAN-ARAGONES

Fin de semana

1 semana

NAVIDAD Y FIN DE AÑO

en DUSSELDORF

ROMA (del 29 dic. al 2-1)

ROMA (del 27 dic. al 3 ene)

36.000 ptas.

28.500 ptas.

27.900 ptas.

13.250 ptas.

22.250 ptas.

16.000 ptas.

29.900 ptas.

38.650 ptas.

Toda ITALIA. Roma. Venecia y Florencia (del 29/12 al 2/1)

39.950 ptas.

AUSTRIA al completo (29/12 al 5/1)

63.400 ptas.

CHARTER NACIONAL

MADRID

CORDOBA

ALICANTE

SANTIAGO

ZARAGOZA

CANARIAS

5.500 ptas.

8.900 ptas.

4.500 ptas.

10.000 ptas.

7.300 ptas.

15.000 ptas.

CHARTER INTERNACIONAL

LONDRES (ida y vuelta)

18.300 ptas.

AMSTERDAM

31.000 ptas.

PARIS

29.000 ptas.

FRANKFURT

48.000 ptas.

COPENAGUE

45.000 ptas.

INTERCONTINENTALES

EL CAIRO

87.100 ptas.

BUENOS AIRES (ida y vuelta)

130.550 ptas.

NEW YORK (ida y vuelta)

58.500 ptas.

RIO DE JANEIRO (ida y vuelta)

131.150 ptas.

Otros destinos y especial grupos estudiantes, CONSULTENOS.

Extra Nadal

PLANA D'EDUCACIÓ

SILA Y SU SUEÑO

Caían las hojas, el suave viento que pasaba las levantaba del suelo... era otoño.

Hace alrededor de dos mil años, pasó esto en una ciudad llamada Situmani. En ella, vivía un niño llamado Sila. Él tenía una fantasía enorme.

Situmani estaba gobernada por el rey Herodes. Sila siempre pensaba que alguien vendría del cielo, para salvar a Situmani, ya que había muchos esclavos, debido a que el rey Herodes, era muy egoísta y mandón.

Sila era de una familia, ni muy pobre ni muy rica. Él no tenía hermanos. Sila soñaba siempre en cosas fantásticas: en príncipes, brujas, enanitos. Una noche, Sila soñó...

Hacía un viento muy frío, el cual hacía saltar las piedrecitas del suelo. A las afueras de un pueblo llamado Belén, (Sila no conocía el pueblo de Belén) iban una mujer y un hombre. Ella iba en una burrita y él andando, guiando la burrita. Ella tenía que dar a luz... A lo lejos vieron una cueva, donde se pararon. Al poco rato nació un niño. Tenía los ojos azules, sus labios rojos y el pelo negro...

Entonces, Sila se despertó, y se puso a pensar en lo que había soñado...

Sila, dudoso, fue a su madre y le preguntó:

- ¿Ha nacido un niño en Belén?
- ¿Qué dices, hijo mío? -respondió su madre.
- Sí. Un niño del cielo va a venir a salvarnos.
- Eso es imposible. Tú eres muy imaginativo.

Y la leyenda cuenta que en el centro de la ciudad que antes se llamó Situmani se encuentra la estatua del niño Sila.

Carolina Guerrero
7è EGB St. Bonaventura

Mª Yolanda Esteve 3er d'EGB.

Pau Piris 2^{on} d'EGB.

NADAL EN EL TERCER MON

Qui no celebra les festes de Nadal plenes d'alegria? A qui no li agrada cantar cançons nadalenques? Qui no prepara una setmana abans les festes? Qui no compra sorpreses per als seus fills? Qui no posa arbres adornats de paperins i llumetes i celebra sa Nit Bona i sa Nit Vella?

Però, ¿quin significat té tot això en el tercer món per als nins que se moren de fam i d'epidèmies, pestes, fred...? En canvi per als qui tenen doblers es un símbol d'alegria per recordar el naixement d'un nin anomenat Jesus, al qual no han vist mai. Però, ¿quin significat té tot això pel tercer món? Tan sols no saben que és Nadal, en quina data es celebra. ¿Quin significat té per ells Nadal?

A lo millor Nadal és per ells el dia en què tots siguem iguals, el dia en què els rics donin part de la seva fortuna per als pobres i puguin curar ses seves malalties, sa seva fam. El dia en què tots els nins anassin a escola junts, rics i pobres. El dia que succeeixi això serà Nadal per ells.

Hem de mirar d'aconseguir-ho.

Carolina Moreno
8è EGB St. Salvador

BON NADAL
A TOT ARTÀ

Miquel Garau Ferrer 5^a d'EGB.

Extra Nadal

PLANA D'EDUCACIÓ

NAVIDAD de 1985

"COMAMOS"

"...Hace mil ochocientos treinta y seis años nació el Redentor del mundo; nació el que no conoce principios y no reconoce fin. Nació para morir. ¡Sublime misterio! "

¿Hay misterio que celebrar? 'Pues, comamos', dice el hombre; no dice 'reflexionemos'. El vientre es el encargado de cumplir con las grandes solemnidades..."

A mediados del siglo pasado escribía Mariano José de Lara su artículo "LA NOCHEBUENA DE 1836"; (de él hemos extraído estas frases). Han transcurrido exactamente 149 años; casi siglo y medio. Muchas vidas, mucha historia desde entonces. Y sin embargo cualquiera de nosotros puede verse reflejado en estas frases, en esa palabra: "COMAMOS".

Facem, també, renéixer la nostra llengua

Han resultats força positius una sèrie de treballs realitzats amb alumnes de segona Etapa d'EGB, dirigits cap a la localització i correcció de la pràctica de l'ús de Castellanismes dins la nostra parla quotidiana. I més en concret a aquells que moltíssima de gent utilitza en aquestes dates Nadalenques.

Els alumnes se n'han adonat que paraules tan sentides avui com: "Noche buena", "Noche Vieja", "Arbolito", Reis "Magos", "Cesta de Navidad", "Año Nuevo", i tantes i tantes d'altres, perteneixen al Castellà, i que és necessari oblidar-les quan ens expressam en el Nostre Idioma. També han comprès molt bé que això depèn, en gran mesura, del grau de voluntat que s'hi posi, i aquest grau de voluntat ve donat per l'ambició d'un poble i per l'amor d'aquest a la seva cultura, llengua i tradicions.

Aquesta empenta als joves cap a les nostres arrels d'identitat és, sens dubte, també tasca que tots els pares i educadors no podem oblidar.

Que aquest Nadal, que sempre és naixement d'il·lusions, sigui també un rebrotar, cada vegada més sensat i precís, de la consciència de tots davant la valorització de la nostra cultura i del nostre Idioma.

Molts d'anys a Tot-hom.

Biel Tous

AÑO NUEVO, VIDA NUEVA

Quizás fuera este refrán la consigna que debería presidir estas fechas. La verdad, indescifrable y misteriosa de que la vida se pasa, se nos pasa y muchas veces, de cualquier manera. Parece siempre la misma porque los días se repiten, y los meses y los años. Acaba 1985. "Y qué?" nos decimos. Alargaremos la manos al 1986, y luego al 1987, como si la fortuna de la vida no se pudiera agotar.

Cierto es que nada podemos hacer por remediarlo, por suprimirlo, siquiera retener, el paso de los años. Pero la tradición popular ha condensado en estas cuatro palabras su brebaje de sabiduría. Si no podemos detener los años, sí podemos aprovecharlos. Vida nueva significa otra vida, otra posibilidad más de vivir, la grandeza en suma, de que podamos recordarlo.

BON NADAL

Equip coordinador de la "plana d'educació"

Extra Nadal

PLA

BELLPUIG

GRUP DE LA MÀQUINA DE LA TRANSMISSIÓ DEL SÍMBOLE

les desitja
Bones Festes

Cal esser moderats fins i tot per les

Amb l'arribada de Nadal i Cap d'Any es poseu els endiots, les porcelletes, els faisans... i d'altres que no en tenen culpa; així també, els torrons, panellets i coques es preparen per acompanyar la taula d'aquesta celebració.

Diuen que l'amistat es reforça en torn de la taula, i ben cert és que per aquestes festes de l'amistat, de la pau i de la bona voluntat, es preparen uns bons i abundants menjars per tal d'estar molt de temps a la taula i així arrelar ben endins entre els homes aquests bons i gran sentiments. Per això, siguin benvinguts els torrons, les coques, l'endiots farcit i la porcella rostida amb tots els seus arreus com són el xampany i el bon vi.

Ara bé, a mi em toca ésser una mica "aiguafestes" perquè pens en el terrible dilluns de festes que, ja difícils, encara es compliquen amb pujades de sang, còlics, desbaratament del sucre, del qui té colesterol, del qui ha begut i fumats massa i tot un caramell d'altres misèries del nostre cos que, per realisme, no ens en podem oblidar, i si ho feim, més prest o més tard ens passarà factura.

Vist així, es tracta de saber cada un fins on podem arribar, de tal manera que cal tenir en compte que són molts de dies de festes i moltes vegades d'asseure's a la taula en front d'uns abundants i pesats menjars; per tant, hem de tenir present una mica el terrible dilluns.

No vull ni puc prohibir la taula de Nadal, seria anar en contra de la tradició, i si pens que hem de menjar de tot, però amb moderació. Com deia al començament, cal ésser moderats, fins i tot per a Nadal, sinó, els metges tendran molta, massa feina el dilluns de passat festes.

Vos desitja un bon i ben paït Nadal.

Bartomeu Barceló
(metge)

JOGUINES I TELEVISIÓ

Als mesos de novembre i desembre, els industrials del sector de joguines infantils augmenten la publicitat en televisió amb l'objecte de col·locar els seus productes en les compres de regals de Nadal i Reis.

Els missatges publicitaris metral·len la petita pantalla, obsessionen els nins/es i a la vegada angoixen els pares que no poden o no volen comprar les joguines anunciades.

La concentració dels anuncis de joguines en certes dades, hores i programes supera, a bastament, la de qualsevol altre producte.

Observem les dades recollides pel Departament de Pedagogia Sistemàtica de la Universitat de Màlaga als anys 80/81, sobre la inversió publicitària en T.V.:

1-XI-80 al 4-I-81	Inversió en publicitat de joguines	Temps d'emissió en segons	Nombre d'anuncis
1ª Cadena	788.394.350 ptes.	31.620	1.449
2ª Cadena	81.063.505 ptes.	20.525	878
Total	869.457.855 ptes.	52.145	2.327

A tot això s'afegeix la gran distorsió que existeix entre la imatge publicitària i la joguina real. Quin pare no ha utilitzat exclamacions com aquestes, quan ha anat a comprar les joguines de Reis?: "I això és la joguina que anuncia la tele...? I val...? Quina presa de pèl!"

(passa a plana 10)

No importava tant que les entenguessin i posassin en pràctica, com el respondre correctament a la pregunta formulada. Pot ser fos que l'entorn sacralitzat no demanés res més, ja que optar per una altra religió que no fos la cristiana era mal vist dins els nostres pobles fins fa poc.

Avui, en canvi, aquesta manera d'entendre l'educació en la fe ja no és vàlida. L'accent no es posa en el saber de memòria unes veritats, sinó en que el catequitzant les pugui experimentar i entendre per així poder discernir per ell mateix si són vàlides o no, si les ha d'assumir o deixar fer.

Això fa que els plantejaments pedagògics no siguin els mateixos. No es tracta de convertir gent, sinó d'oferir un estil de vida. Lo important és que se faci un procés: si opten per Jesucrist bé, i si el refuen també.

Així des d'aquests plantejaments triarem l'objectiu del Nadal Escolar: fer-nos conscients de si adoram ídols o de si adoram Jesucrist. En termes no creients seria: afavorim les coses que mos deshumanitzen o lluitam en contra d'elles.

La metodologia que hem emprat ha estat descobrir des de la realitat dels nins el que passava. Com podreu suposar, hem trobat ídols, però també hem trobat coses bones.

La segona passa ha estat discernir si haviem de fer cas als ídols o a Jesucrist (tot allò que humanitza). Naturalment ha sortit lo segon.

Finalment, ho expressarem en la festa del dijous passat, on un rei no trobava a Jesucrist, i al llarg de la seva recerca, es topava amb coves que resultaven falses (aquestes responien a les dels nostres ídols) fins que trobà la cova vertadera. Consistia en un naixement senzill i pobre que mos volia mostrar que l'home no és el que té, sinó el que és.

Aquest ha estat el nostre objectiu i esperam que, entre tots, el durem endavant: fer un món més humà.

Pep Toni Guardiola

Extra Nadal

PLANA D'EDUCACIÓ

ENQUESTA DE NADAL

Aprofitant que les festes de Nadal s'acosten BELLPUIG cregué oportú passar una enquesta als al·lots, en aquest cas de l'Institut, per tal de saber quina és la seva visió de cara a aquestes festes.

Les preguntes, amb els seus corresponents resultats, foren les següents:

1. Per a tu, què són les festes de Nadal? (Es pot respondre a una o a diverses respostes)

- familiars: 85%
- de bulla: 55%
- simples vacances: 77%
- altres: 14'6%

2. Disfrutes més de les festes de Nadal ara o quan eres petit?

- Ara: 60%
- Abans: 18%
- Igual ara que abans: 22%

3. Dónes cap valor religiós a Nadal?

- Sí: 88%
- No: 10%
- Té de per sí un sentit religiós: 2%

¿Per què?

- Celebrem el naixement de Jesucrist: 40%
- El percentatge restant és de variada opinió:
- unió de tots els homes
 - una beneïtura
 - unitat familiar
 - festa solsament religiosa

4. Què preferixes, la Nit Bona o la Nit Vella?

- Nit Bona: 12%
- Nit Vella: 71%
- Indiferents (els agraden les dues): 17%

Comentari

Seguint l'estructura de les preguntes s'ha arribat al següent anàlisi:

De la primera pregunta cal destacar l'alt percentatge de gent que concep les festes nadalengues com a festes eminentment familiars. De viure entre la gent coneguda i estimada disfrutant, al mateix temps, de l'ambient que regna durant aquestes dates. Pot resultar curiós el baix percentatge de gent que no la concep com a simples vacances.

Referint-nos a la segona qüestió, la majoria disfruta més de les festes ara que no abans quan eren petits. Ara, perquè tenen més llibertat per divertir-se amb els amics i amigues, "ara vaig a la discoteca perquè em deixen estar més temps". A més, tenen més capacitat per entendre el sentit de les festes. Abans, la innocència els feia veure les coses amb una il·lusió diferent a la d'ara ("regals dels reis", "betlemet", etc.). Pot ser també perquè la unitat entre la família era més forta abans, ja que ara, els fills generalment surten més de casa i no hi passen tant de temps. Ara bé, destaca també aquest 22% al qual li és indiferent ara que abans.

La immensa majoria valoren religiosament les festes pel fet del naixement de Jesús. La resta troben que, o bé "és una beneïtura" o "veig això com una disculpa perquè tota la gent es tranquil·litzi i aquests dies sigui més agradable", o "és un símbol d'unificació de tots els homes".

A la quarta qüestió, gairebé la tercera part prefereixen la Nit Vella a la Bona. Generalment perquè la fan entre els amics i "anam gats tot el vespre", o "suposa el començament d'un any nou i, fins i tot, d'una nova vida". La part restant difereix entre preferir la Nit Bona "de caire més familiar" a la indiferència entre una i l'altra: "vaig a tope a totes dues".

Com podeu veure, hi ha opinions per a tots els gusts. Així doncs, que cada un passi les festes com millor li paresqui. Al mateix temps, el TALLER DE COMUNICACIONS aprofita per a desitjar, no només als joves, sinó a tot el poble, que passin unes bones festes.

Molts d'anys a tots.

Taller de Comunicacions

[ve de plana 9]

Joguines que els anuncis doten de movilitat i que no la tenen en realitat, altres que donen la impressió d'ésser d'un tany superior, d'uns colors més vistosos i d'un material més consistent.

Aquesta manipulació publicitària pot fer que el nin senti en molts de casos un desengany tant perquè els Reis no li han duit la joguina que la televisió li havia dit que demanàs, com perquè la joguina que li han duit no correspon a allò que l'espòt publicitari l'havia fet imaginar.

El paper dels pares és fonamental en la forma en què els nins són influenciats per la publicitat. Els pares poden ense-

nyar als fills a descodificar els missatges de la televisió i a criticar les imatges tergiversades, oferint models alternatius a les ofertes de la publicitat, molt més educatius i pedagògics.

D. Talents

a la plaça nova.

Vos esperam a tots!

UNA GIRADA A DARRERA.

3a. ETAPA DE "BELLPUIG" (1976-80)

Un motiu prou valedor per començar aquesta nova etapa fou la deixada, per part del Club Llevant, de publicar les dues darreres planes de la revista i el començament del volum V de Bellpuig.

Per la nova temporada Bellpuig compta amb un planter de joves col·laboradors i ha constituït un nou consell d'administració. Tot això fou el resultat d'una convocatòria d'un grup de persones responsables a les quals fou presentat l'assumpte de Bellpuig que té problemes de redacció, d'administració i econòmics. Emperò la majoria de persones es decidí per la continuïtat.

Bellpuig, aleshores, té pretensions d'interessar, informar, anunciar, denunciar i divertir els seus lectors i demana col·laboració econòmica, literària, iniciatives renovadores, subscripcions i comprensió.

Amb un esforç econòmic es distribueix el primer número, gratuïtament, obrint les portes a tots els artanencs.

Dos grups s'han responsabilitzat en aquesta noble tasca. Un haurà cura de l'administració (la Parròquia, l'Ajuntament i el Club Llevant continuaran aportant la seva contribució econòmica anual). L'altre grup haurà esment de la redacció.

Passat un any llarg, Bellpuig veu clarament el canvi iniciat. Hi ha opinions que valoren aquest procés. Han augmentat les subscripcions i, per contrari, hi ha hagut molt poques baixes. Gràcies a les vendes de col·leccions de Bellpuig, s'ha enregistrar, per primera vegada, superàvit.

Per altra banda, els números de Bellpuig comencen a sortir amb deu planes. Detecta, em-

però, que existeix un sector que no li agrada que la nostra revista s'afiqui en temes conflictius, cosa que no es fa més que amb la pretensió de ser una contribució a allò que és millor per a la nostra vila.

L'any 1978 ocorregué canvi en la direcció amb el nomenament del nou rector Mn. Rafel Umbert. En el primer editorial restava ben visible la seva idea i dels restants membres de l'equip parroquial. Amb tot això, la revista rep nova força i encoratjament.

Amb motiu de les eleccions generals i municipals de l'any 1979, Bellpuig fou el lloc on tots els partits i les distintes candidatures pogueren expressar les seves idees i els seus programes electorals.

La sortida del número de gener de l'any 1980 inicia el volum VI, dins el qual es fa un poquet d'història de la revista que ja ha complit els vint anys de la tirada del seu primer número. Es pensa ja en el pas de mensual a quinzenal, però serà necessari l'esforç de tots els lectors, amics, grups de redacció i administració.

Vint anys han passat des que es reuniren en el Centre Social d'Artà un grupet de somniadors romàntics: Pare Rafel Ginard, Pare Antoni Muntaner, Sebastià Riera, Cristòfol Lliteres, Jaume Caselles, baix la presidència de Mn. Mateu Galmés. Aquests foren els qui, dins un ambient d'entusiasme, donaren llum verda a aquest projecte d'il·lusió. Ben prest, als promotors s'hi ajuntaren Jordi Vicens, J. Ginard Cantó, Joan Bujosa i Rafel Amorós que saberen vèncer les dificultats amb treball i esperit de sacrifici.

Aquesta tercera etapa aboldrona 44 números i resta acabada en el mes de maig de l'any 1980.

A. Gili

MENJARS DE NADAL

Els conradors es passen la vida amb un ull fit al cel i l'altre pendent del "paranostric". La ciència camperola, aquest llegat de sentències, dites i recomanacions transmeses per via oral de generació en generació, li han arribat amb unes referències més vinculades al santoral que als números del calendari. Molts de pagesos sembren encara els alls el dia de la conversió de Sant Pau per assegurar l'esplet. N'hi ha que els cullen el dia de Sant Joan per la creença estesa de què aquests curen de picadura verinosa, com també planten el juevert el dia de Sant Francesc perquè no espigui, i així ho han fet un caramull d'anys. Abans de Jesucrist, fixaven les dates d'acord amb els fenòmens de la naturalesa. Quan el sol arribava al punt més alt del zenit, al solstici d'hivern, celebraven les festes de la sembra, les quals, en ser cristianitzades es convertiren en les de la Nativitat del Senyor. El nostre rei Pere el Cerimoniós per donar-les més empena ordenà que als seus dominis, el dia de Nadal fos considerat el cap de l'any. El mal temps característic de l'estació va influir perquè agafassin un aire íntim i casolà, concentrant gairebé tot l'interès de la diada en el dinar, sent l'únic dia que la gent humil dina "com es senyors" o sia, més tard de les 12, perllongant la sobretaula fins entrada de fosc.

En la Nit de Nadal els més acostats solen vetlar junts al calor de les rebasses que cremen en la foganya, menjussant fruita del temps, bevent amb moderació, torrant neules i jugant a cartes. A punt de matines se sol desfer la rotllada per assistir a l'església. En alguns indrets s'acostumava que el prenent de la filla de la casa duqués el fanal d'oli per fer llum, com a signe de ser declarat "novio oficial". En sortir de missa les al·lotes convidaven, temps enrere, els joves a tastar els torrons i les coques, i a beure un glopet de malvasia. Els nostres ermitans oferien als artanencs que acudien a matines, saborosos i calentets moniats bollits, sucats en mel.

El dia de Nadal, les madones es deixondien dejornet i, mentre tothom dormia, adesaven el menjador i començaven a preparar el dinar. Els gusts canvien d'un lloc a altre, per Castella megen xot rostit, endiot i besuc al forn però donen més importància al sopar de la vesprada. Per Galícia el peix tira part i mitja. Els andalusos són partidaris de l'endiot encebant amb anous, i els catalans, que fins a la Guerra Civil s'havien decantat per l'escudella, quan el nivell de vida augmentà passaren a altres menjars més suculents, al·legant que l'olor de la col bollida era ofensiu. Aquí a Mallorca hem estat de sempre molt aficionats al porquim. L'antiga expressió: "Bon dia que Déu mos do, per Nadal una porcella i per Pasco un moltó" no és pasta-

Relleu esculpit d'un misteri de S. Salvador

da d'ara. El porc, tengut per animal representatiu de la luxúria i de la impuresa, no sembla ser el més adient per menjar-se en aquestes festes però, contra costums no hi valen raons i més si aquestes fan oloreta de porcella rostida, amb la cotna coloret caramel·lo que fa cricricric. No manquen contrades on la rosteixen amb bales de torrent dins el cap i el ventre perquè la carn sigui més tova.

Un altre plat molt popular ha estat sempre el gall. Allò de "Ara ve Nadal, / es temps se refresca; / matarem es gall / i li torrarem sa cresta" també ve d'enfora. El gall era menjar de cavallers i dels enamorats i els pobres sols en menjaven per Nadal. Prové d'Orient i es va popularitzar arran del Concili d'Aquisgran (817) quan autoritzaren la menja dels caponats per no considerar-los carn i que per tant no trencava l'abstinència del dia 24. Els al·lots de Ciutat, el dissabte de Nadal organitzaven bregues de galls per la murada, els apallissaven per haver traït Jesucrist i els entregaven a l'ofertori de la "missa del gall", acte que fou prohibit pel bisbe Arnedo i restituit alguns anys després per ser un costum fortament arrelat dins el poble. Les pastetes en forma de gall - o porquet - que les monges ens regalaven quan érem infants, tenen antecedents en aquestes celebracions nadalenques.

Posterior al gall va ser l'endiot, duit de Mèxic pels descobridors. Era l'animal sagrat dels Azteques, i Moctezuma els ho presentà com a plat bo a un festí en honor seu. També fou el plat més important a la boda de Carles IX de França.

El pa que acompanyava aquests menjars era el de "corriola", anomenat així per la seva forma rodona i per la canaleta que l'envoltava. Era blanc com la neu i de molt bon tast.

A un dinar de Nadal ofert pel rei Jaume II, conten les cròniques, que se sacrificaren 31 xots, 72 pollastres, 60 conills, 24 perdis i altres viandes, consumit-se prop de 200 litres de vi, tot i això tenint en compte que havien ben sopat a la víspera. Avui, la gent va més sadolla i el dinar de Nadal ha decaigut una mica si bé encara moltes famílies mantenen el seu ritual, com a primer plat solen presentar macarrons o burballes acompanyades d'escaldums amanits amb ametlles i pinyons i poca cosa més, ja que la jove nea ha sortit la Nit de Nadal de parranda i manegen més son que gana.

Bon profit a tots i molts d'anys.

Colau

Naixement de l'església del Convent.

Llinatges artanencs

Per J. Solivellas

Mesquida

Mesquida (1336). De l'àrab "mesgid" = mesquita lloc d'oració.

Obrador

Obrador (1392). Del llatí "operarius" = el qui treballa a un ofici en general.

Sanceloni

Sanceloni (1380). Del llatí "Sancti Celedonii" (3 de març).

Parlar Bé Poc Costa...

TEMPS I METEOROLOGIA

'Temps' és un vocable que ressona des de molts de caires. L'utilitzam per expressar la durada i successió de les coses, una magnitud física mesurable, un accident gramatical del verb, una part o divisió del compàs, cada fase d'un moviment rítmic, la nostra situació existencial (que no és eterna), un procés o situació de l'**atmosfera** (és incorrecte "atmósfera") quan a temperatura, **pressió** (no diguem "presió"), nebulositat, vent i altres fenòmens. Aquestes aplicacions -i d'altres que podríem citar- pertanyen a conceptes -si més no, heterogenis- que congrien nuclis semàntics d'interès general. La meteorologia n'és un exemple clar. El temps així considerat (és a dir, la claror i el fred, la humitat, el vent, els núvols o la boira, les pluges o la neu) presta un suport magnífic a la comunicació interpersonal, sent un pretext indicadíssim per a encetar converses entre amics i, fins i tot, entre desconeguts. El fred en dies rigorosos -i no en parlem de la calor- és tema universal, gairebé irreprimible.

En el tema a què ens referim, la relació comunitària implica la repetició d'un vocabulari específic que cada llengua posseeix. El recurs massa freqüent a barbarismes no s'explica per la incompleció d'un idioma concret, sinó per la feblesa dels usuaris. Facem-nos forts i evitem manlleus. En una situació normal no batejaríem un meteoròleg com a "l'home del tiempo"; evitariem l'exclamació "quin tiempo!", aplicada a moments **tempestuosos** (no diguem "tormentosos"), o l'expressió "es prepara una bona notxe", per a dir justament el contrari.

A la **tardor** (n'hi ha que ja diuen "s'otonyo"), com a l'hiver, podria ploure a **càntirs**, a **bota canal** o a **portadores** (de cap manera, "a xorros"); caure aigua de bombolla o fer el **ruixat**, no el "xubasco", que sia, si ens trobàs a soplug darrere un vidre, sota un paraigua obert o amb un **impermeable** (no diguem "xubasquero"). Alerta, això sí, als **corrents** d'aire! -"les" corrents no són nostres-, i evitem d'anar **xops** (i, molt menys, "empapats") per no aplegar l'enutjós **constipat** (no "resfriat"), que haurem de suportar sense haver-lo "collit".

La **xafogor**, a l'estiu, la trobarem inaguantable. Paciència!, que pitjor és el "botxorn". Tant de bo que no sia constant, i es mogui, adesiara, un oratjol suau sota un cel **llis** i **asserenat** (no "despejat"). No serà, certament, un "alivi", però sí, per descomptat, un **alleugeriment** i un consol.

Bon Nadal a tots, en plenitud i grata companyia, i sense "notxes" a la boca, si encara fos possible!

JOELL

Rabassa (1339). Del noms llatí "rapacia" i grec "rapis" = part de la soca que no sobreix de la terra.

Rexac (1358). Del poble català Reixac avui desaparegut.

Sala(s) (1343). De "salla" = habitació de rebre, nom germànic.

Salvà (1311). De Silvanus (nom de sant procedent del déu mitològic Silvanus = déu de les selves).

Serra (1343). Del nom = serra de muntanyes.

Sard (1389). Nadiu de l'illa de Sardenya.

De la nostra biblioteca

A la manca d'informació d'aquests darrers mesos, (peresa nostra) ens hem decidit expressar-vos, d'una manera directa, el que és estar un capvespre a la biblioteca.

- "Avui, no me'n puc dur dos?" -demana un allotet petit.

- "Venc a tornar un llibre" -deia una nineta amb el seu carnet tan compostet.

La nostra biblioteca és sols concorreguda pels allotets menuts, tots interessats pels còmics de dibuixos més grossos. Qualque rialleta que fe fa alçar el cap, fent-te riure a tu mateix. Tot seguit: "Xuss... Ei!"

La biblioteca a més d'ésser un lloc d'informació estudiantil, també és un lloc a on s'apren tard o prest a respectar-se uns als altres, ja que a la més mínima pujada de veu les mirades estan sobre tu, perquè nosaltres mateixos ho hem pogut comprovar.

L'ambient és fabulós, encara que manca la gent adulta; ara un jovenet està embadellat davant un caixó ple de llibres, no sabent quin ha de collir, però aviat es decideix.

Quan vas a cercar un llibre te donen una petita quartilla a on te posen la data per tornar el llibre, i també per no perdre el punt. El dels nins és especial, ja que du dibuixos, a la part superior, seguit d'aquest títol: "XARXA DE BIBLIOTECA".

"Nyiiii..." fa la porta, i "nyiiii...". I fins i tot la gent més arraconada de la sala se gira per veure qui entra.

Ara hi ha un nombrós grup de nins que tornen el seu llibre, tots carnet en mà, però sempre hi ha qualque despistadet, malgrat això pot tornar el seu llibre tranquil·lament, seguidament va a escollir el pròxim, ¿quin serà? Segur dels nous.

La porta s'obre continuament i apareix la figura diminuta d'un nin o una nina que ve carregat amb la maleta dels seus llibres cap a fer els deures.

Quina emoció vivia aquell allotet! "Però, el mataran o no? Com pot ésser!" Cap soroll el desconcerta fins que aquella aventura té fi.

Homenatge a un educador

És tradicional que el Bellpuig dediqui un espai per fer homenatge o valorar la tasca d'aquelles persones que de qualque forma, han deixat una impronta amb la seva estança al nostre poble. En aquest cas no podia ser de menys. Ja des de la seva arribada anà infiltrant-se dins el món de la joventut, rompent esquemes antiquats i dotant al poble d'un especial i progressiu dinamisme. Siguen un vertader educador aconseguí un total enteniment amb el jovent, fins al punt d'ésser considerat un més d'ells. El nostre Institut se'n ressentí fortament del seu quefer, sempre dirigit cap a un mateix objectiu: ajudar als allotets a realitzar-se com a persones. Amb ell l'Institut s'havia impregnat d'un aire amistós i familiar. Intentà, i de fet ho aconseguí, tomar la barrera existent entre el professor i l'alumne, establint una relació més íntima i espontània. Ara, des de la seva anada es nota la seva absència, probablement perquè quan no tens una persona estimada és quan més la valores i la notes a faltar.

Esperam que el fet de que se'n vagi no suposi un adéu per a sempre, que esteim segurs no ho serà, sinó una separació temporal que ens permeti seguir tan units com ara.

Gràcies, Tomeu Català.

Els teus amics

Gran Barbacoa de Artá

GRAN CENA NOCHEVIEJA

MENU

Sopa de Mariscos * Langosta a la Rusa.
Paletilla de cordero asada.
Piña Tropical natural * Nueces Californiana.
Turrone Navideños * Crema de Café.
Licores finos surtidos. * Vinos Rioja Campoviejo.
Codorniu Gran Cremat. * Gran bolsa COTILLON.
UVAS DE LA SUERTE

BAILE AMENIZADO POR UNA RENOMBRADA ORQUESTA

Cena a las 20,30 horas.

Plazas limitadas.

Información y reservas: Téls. 53 74 50 y 56 22 07.

El total dels llibres arribats en els mesos d'octubre i novembre és 28 i 67, respectivament.

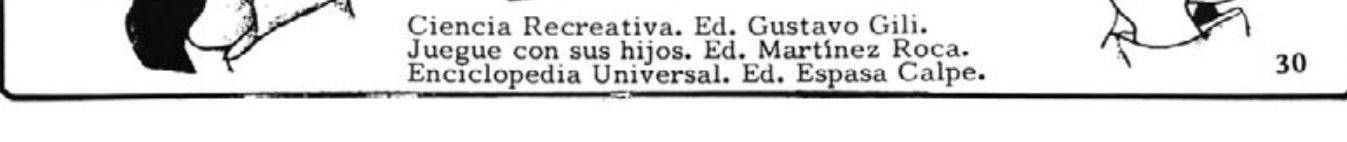
Bon cap d'Any

Antònia Guiscafrè
Joana Mª Massanet
TALLER COMUNICACIONS

curiositats i entreteniments

Per J.L. Martín

Esta
Navidad
juguemos
con
sombras

Ciencia Recreativa. Ed. Gustavo Gili.
Juegue con sus hijos. Ed. Martínez Roca.
Enciclopedia Universal. Ed. Espasa Calpe.

ESPORTS

PRIMERA PREFERENT:

ARTA 3 INDEPENDENT 1

R: LA VICTORIA 2 ARTA 1

Comentari:

Contra l'Independent el equip local, guanyà el partit però no va convence massa als espectadors.

L'Independent és limitar a destruir el joc, i además de transformar el penalti, per cert bastant rigorós, no creà altre perill de gol. L'Artà, va esser un caramull de despropòsits, ja que tenguent a davant un equip d'aquestes característiques, lo que tenia que fer era guanyar el partit de llarg.

Segons estam informats, el darrer diumenge i contra el R. de la Victòria, també al manco tenia que haver sabut empatar el partit. Però no hem saberem i venguèrem de buit.

Esperem que diumenge a dins ca nostra, i tenguent a davant un adversari com és El Cultural, l'equip local sapi guanyarse al públic, desenvollopant un partit amb coratge i ganes de esser el millor.

ALTRES RESULTATS.

Juvenils:

Santany 5 Artà 3
Artà 1 Porto Cristo 2

3ª Regional:

Sineu 0 Artà 0
Artà 5 Campanet 0

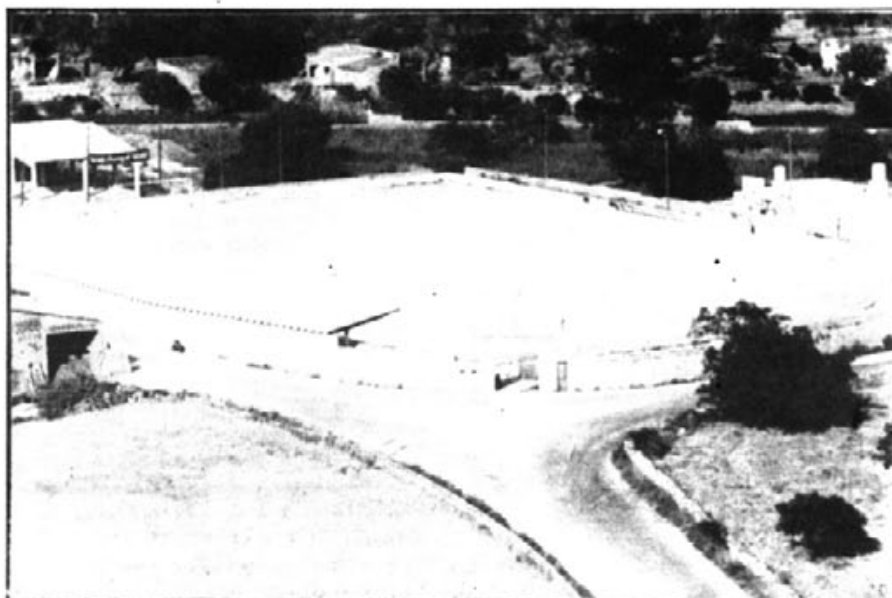
Infantils:

Poblense 7 Avance 1
Avance 4 Santany 1

Alevins:

Avance 0 Escolar 9
Avance 0 Poblense 6

QUÈ PASSA AL C. D. ARTÀ?

Al tombant de la mitja nit del dia 17, fou entregat el club de futbol d'Artà al delegat de deportes de l'Ajuntament En Miquel Hernández.

Mesura dràstica però diuen que necessari, perquè els responsables del club és veuen incapaços de seguir amb el caramull de deutes que soporta l'entitat.

Els rumors, de bones fonts, són els deutes aproximadament uns 4 milions 700 mil pessetes per a final de temporada. 3.700.000 ptes d'enguany i un milió arrastrat de l'any passat.

Què ha passat al club?

Hi ha molt de rebumbori pel poble. Uns diuen que si mala administració, altres que els dirigents no han servit per res. Altres que els fitxatges són molt cars i que per tant han enquerit el pressupost.

QUE FARÀ L'AJUNTAMENT?

Això és la incognita que volem, paréix que negra i fosca serà la seva decisió. Són molts de dobbers els que és necessiten per poder fer front al deutes acumulats. Sabem que l'Ajuntament va oferir una quantitat, però sembla que no basta ni per tapar els forats més petits. On és jaurà "En gelat"? MISTERI, i més misteri.

De veritat, seria una verdadera llàstima que per un mal govern, s'acabàs el futbol. Tant com costa l'aixecar-lo.

SERA LO QUE DEU VOLDRA, o el que vulgui o pugui l'Ajuntament.

HACE 40 AÑOS

Manacor, 3-12-1945

E. COMERCIO 1 ARTA 1

Alineación Artà:

Ferrer

Servera, Sancho

Foraster, Medrano, Romero

Guerrero, Ortiz, Llinás, Castillo, Massanet

Gol: Llinás

Árbitro: B. Pons